Europaparlamentet
2024-2029

Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet

2025/2156(DEC)

28.1.2026

YTTRANDE

från utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet

till budgetkontrollutskottet

över ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska unionens byråer för budgetåret 2024 – byråer
(2025/2156(DEC))

Föredragande av yttrande: Raquel García Hermida-Van Der Walle

PA_NonLegDec

YTTRANDE

Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet uppmanar budgetkontrollutskottet att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt förslag till resolution:

A. Jämställdhet är ett av unionens grundläggande värden och unionen har åtagit sig att främja jämställdhet i all verksamhet enligt artikel 8 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), och därmed fastställs principen om jämställdhetsintegrering och jämställdhetsbudgetering. Jämställdhet måste införlivas i all EU-politik och EU-verksamhet.

B. Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE) inrättades för att bidra till och stärka jämställdhetsarbetet i unionen, inbegripet jämställdhetsintegreringen i all unionspolitik och därav följande nationell politik, samt för att bekämpa könsdiskriminering och öka medvetenheten om jämställdhet bland unionens invånare, vilket är en uppgift där EIGE:s arbete har visat sig vara avgörande och effektivt. EIGE:s årliga och fleråriga programplanering har konsekvent anpassats till unionens nuvarande prioriteringar. EIGE har i allt högre grad hjälpt EU:s byråer och organ att integrera jämställdhetsperspektivet i sin programplanering och verksamhet.

C. Nästa fleråriga budgetram måste införliva jämställdhetsmål, jämställdhetsintegrering och jämställdhetsbudgetering i alla finansieringsprogram.

D. Sedan 2010 har EU:s totala jämställdhetsindex ökat med 7,9 procentenheter, men trots denna långsiktiga uppåtgående trend visar 2025 års jämställdhetsindex att medlemsstaterna har gjort begränsade framsteg med en poäng för EU på 63,4 och endast en ökning med 0,8 i 2024 års jämställdhetsindex. Enligt indexet för 2025 kommer det att ta minst 50 år till att uppnå jämställdhet i EU. På andra områden, såsom kvinnors hälsa och utbildning, har framstegen stagnerat och det har till och med skett en tillbakagång. Indexet för 2024 visar på stora skillnader mellan medlemsstaterna (högsta poäng: 82,0 och lägsta: 57,5), något som understryker de ihållande ojämlikheterna i unionen och behovet av fortsatt övervakning och stöd från byråer såsom EIGE.

E. Jämställdheten i unionen har påverkats särskilt av konsekvenserna av kriget i Ukraina, levnadskostnadskrisen, som kvinnor drabbas oproportionerligt hårt av, och bakslagen mot jämställdhet och kvinnors rättigheter, särskilt när det gäller sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i flera medlemsstater. Detta fördjupar ojämlikheten ytterligare och utgör ett hinder för jämställdheten.

F. Både inflationen och den långvariga underfinansieringen har ökat trycket på EIGE:s budget och minskat EIGE:s operativa kapacitet, vilket har lett till att byrån är underbemannad och brottas med permanenta finansiella påfrestningar. I den externa utvärderingen från 2022 framhölls en allvarlig underbemanning i jämställdhetsintegreringen, och EIGE kunde endast tillmötesgå en fjärdedel av begärandena om tekniskt stöd. EIGE har en central roll när det gäller att stödja unionens institutioner och medlemsstater i arbetet med att uppnå jämställdhet. EIGE måste därför få tillräckliga och stabila finansiella resurser och personalresurser för att kunna fullgöra sina uppgifter.

G. Den stigande inflationen och höjningen av korrigeringskoefficienten för Litauen har påverkat EIGE:s lönerelaterade kostnader och skapat en betydande utmaning inom centrala operativa områden såsom tillhandahållandet av tekniskt stöd för jämställdhetsintegrering till EU:s institutioner och medlemsstater samt i dess datainsamlingsverksamhet.

H. EIGE:s huvuduppdrag är inriktat på att uppnå jämställdhet i EU genom att tillhandahålla forskning, samla in och förmedla data och utveckla metoder för att förbättra statistik och datainsamling samt mäta jämställdhetssituationen på både EU-nivå och medlemsstatsnivå. EIGE har fortsatt att förbättra kvaliteten och jämförbarheten när det gäller könsuppdelade uppgifter i hela unionen, vilket stärker den evidensbas som finns tillgänglig för EU-institutionerna och medlemsstaterna. EIGE har utökat sina digitala verktyg och onlineplattformar och förbättrat tillgången till statistik, metodvägledning och praktiska resurser för beslutsfattare och berörda parter. EIGE har stärkt sitt samarbete med nationella statistikbyråer och behöriga myndigheter. EIGE:s arbete mot könsrelaterat våld, såsom EU:s undersökning om könsrelaterat våld, som presenterade viktiga resultat på grundval av uppgifter från alla 27 medlemsstater, har stött unionens mål att förbättra det förebyggande arbetet, datainsamlingen och den politiska samordningen på detta område.

I. EIGE har tilldelats ytterligare uppgifter kopplade till genomförandet och övervakningen av nyligen antagna EU-direktiv, däribland direktiv (EU) 2022/2381 om en jämnare könsfördelning bland icke verkställande styrelseledamöter i börsnoterade företag, direktiv (EU) 2023/970 om lika lön för lika eller likvärdigt arbete, direktiv (EU) 2019/1158 om balans mellan arbete och privatliv för föräldrar och anhörigvårdare samt direktiven (EU) 2024/1499 och 2024/1500 om bindande standarder för likabehandlingsorgan och direktiv (EU) 2024/1385 om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet, samt EU:s anslutning till Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet, de så kallade Istanbulkonventionen.

J. Dessa nya skyldigheter kräver stärkt kapacitet för lagstiftningsövervakning, efterlevnadsrapportering och datainsamling, inbegripet åtminstone ytterligare fem tjänster för tillfälligt anställda och fyra tjänster för kontraktsanställda som identifierats av EIGE, särskilt för att återställa tjänster som skurits ned i tidigare budgetcykler. Enligt EU:s nya cybersäkerhetsförordning ska EIGE stärka sina cybersäkerhetssystem, bland annat genom att utse en cybersäkerhetsansvarig och genomföra regelbundna bedömningar och granskningar. EIGE skulle behöva en tjänst för en kontraktsanställd (FG IV) för en cybersäkerhetsansvarig och ökade budgetmedel för att uppfylla dessa krav. EIGE är skyldigt att betala 200 000 EUR för förvärvet av den obligatoriska nya finansiella programvaran SUMMA, vilket motsvarar nästan 15 % av dess budget för avdelning II. Detta budgetkrav drabbar i oproportionerligt hög grad mindre byråer. En jämn könsfördelning bland personalen bör alltid främjas inom alla EU-byråer och inom EIGE genom jämställdhetsmedvetna rekryteringsförfaranden.

1. Europaparlamentet påminner om att EIGE inrättades för att bidra till och stärka främjandet av oberoende jämställdhetsforskning, ta fram data och verktyg för att hjälpa EU och dess medlemsstater att utforma en inkluderande och genusförändrande politik, dvs. politik som försöker lösa de bakomliggande orsakerna till bristande jämställdhet

genom att ifrågasätta diskriminerande normer, ojämlik maktfördelning och skadliga sedvänjor och som syftar till att förändra samhällets attityder och beteenden i riktning mot verklig jämställdhet samt integrera jämställdhet i all politik. Parlamentet noterar vikten av att det finns tillförlitliga könsuppdelade uppgifter för att möjliggöra ett evidensbaserat beslutsfattande. Parlamentet framhåller det akuta behovet av att unionen gör framsteg med jämställdheten mot bakgrund av pågående kriser som krig och klimatkrisen. Parlamentet framhåller vidare bakslagen mot jämställdheten till följd av genusfientliga och antidemokratiska rörelser.

2. Europaparlamentet välkomnar det pågående samarbetet mellan EIGE och utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet (FEMM-utskottet), särskilt institutets bidrag till utskottets pågående arbete när det gäller könsrelaterat våld, balans mellan arbete och privatliv, löne- och pensionsklyftan mellan könen, krisens inverkan på kvinnor, jämställdhetsintegrering och jämställdhetsbudgetering. Parlamentet noterar det värdefulla bidrag som EIGE kan ge till alla parlamentsutskott och andra EU-byråer för en bättre jämställdhetsintegrering i all EU-politik.

3. Europaparlamentet upprepar sin begäran om en ökning av EIGE:s finansiering och personalstyrka, i linje med ökande begäranden om tekniskt stöd och högre driftskostnader. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att föreslå de resurser som krävs för att byrån ska kunna utföra sina uppgifter och tillgodose den ökade efterfrågan på expertis, säkerställa operativ kontinuitet och stärka byråns analys- och samordningskapacitet. Parlamentet efterlyser en ökning med 17 % av dess nuvarande tjänsteförteckning för att ta hänsyn till behovet av minst fem ytterligare tjänster för tillfälligt anställda (AD) och fyra ytterligare tjänster för kontraktsanställda, inbegripet särskilda tjänster för cybersäkerhet, dataskydd och genomförande av nya lagstiftningsskyldigheter. Parlamentet betonar behovet av att minska den alltför stora arbetsbelastning som för närvarande bärs av EIGE:s personal. Parlamentet efterlyser en förutsägbar och stabil flerårig budget för EIGE, som minskar de återkommande överföringarna, möjliggör långsiktig planering och forskning och säkerställer en hälsosam och produktiv arbetsmiljö.

4. Europaparlamentet noterar EIGE:s fortsatta budgetgenomförande på 95 % av sitt arbetsprogram och uppnåendet av målen i det ändrade programdokumentet för 2024–2026, trots underbemanning och stora överföringar, och att Europeiska revisionsrätten bekräftade att byråns räkenskaper ger en rättvisande bild av dess finansiella ställning.

5. Europaparlamentet betonar att EIGE under 2024 uppnådde sina strategiska mål att bidra till en mer välinformerad och evidensbaserad politik och ett mer välgrundat och evidensbaserat beslutsfattande för att uppnå jämställdhet och bekämpa könsdiskriminering, stödja integreringen av ett jämställdhetsperspektiv i EU:s politik och den därav följande nationella politiken, samt effektivt främja jämställdhet bland viktiga intressenter och målgrupper. Parlamentet betonar vidare att dessa resultat uppnåddes trots strukturell underbemanning, vilket bekräftar behovet av ytterligare resurser för att säkra framtida resultat.

6. Europaparlamentet varnar för att EIGE utan riktad personalförstärkning och riktade investeringar riskerar att inte ha möjlighet att uppfylla sina skyldigheter till följd av nyligen antagen lagstiftning eller tillmötesgå de ökade kraven till följd av nya politiska

initiativ från unionens sida. Parlamentet betonar att budgetkrav såsom förvärvet av SUMMA sätter ytterligare press på EIGE:s budget. Parlamentet understryker att ytterligare budgetanslag måste ta hänsyn till de obligatoriska utgifter som byråerna förväntas stå för. Parlamentet efterlyser en stabil och förstärkt budget för EIGE som en av prioriteringarna i samband med jämställdhet i nästa fleråriga budgetram, så att institutet kan fortsätta att tillhandahålla forskning, data och politiskt stöd av hög kvalitet inom alla unionens prioriteringar.

7. Europaparlamentet anser att direktören för Europeiska jämställdhetsinstitutet kan beviljas ansvarsfrihet för genomförandet av institutets budget för budgetåret 2024.

BILAGA: FÖRKLARING OM SYNPUNKTER

Föredraganden förklarar på eget ansvar att hon i sitt yttrande inte har inkluderat några synpunkter från någon företrädare för intressegrupper som omfattas av tillämpningsområdet för det interinstitutionella avtalet om ett obligatoriskt öppenhetsregister[1] eller någon företrädare för offentliga myndigheter i tredjeländer, inbegripet deras diplomatiska beskickningar och ambassader, som ska förtecknas i denna bilaga i enlighet med artikel 8 i bilaga I till arbetsordningen.

[1] Interinstitutionellt avtal av den 20 maj 2021 mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om ett obligatoriskt öppenhetsregister (EUT L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	27.1.2026
Slutomröstning: resultat	+: 24 –: 9 0: 1

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

24	+
PPE	Rosa Estaràs Ferragut, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Verena Mertens, Mirosława Nykiel, Giusi Princi, Maria Walsh
Renew	Abir Al-Sahlani, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Lucia Yar, Dainius Žalimas
S&D	Gabriela Firea, Heléne Fritzon, Lina Gálvez, Maria Noichl, Joanna Scheuring-Wielgus, Cecilia Strada, Marko Vešligaj
The Left	Hanna Gedin, Irene Montero, Carolina Morace
Verts/ALE	Mélissa Camara, Alexandra Geese, Benedetta Scuderi

9	-
ECR	Chiara Gemma, Beatrice Timgren
ESN	Christine Anderson
NI	Fernand Kartheiser
PfE	Mathilde Androuët, Mireia Borrás Pabón, Elisabeth Dieringer, Margarita de la Pisa Carrión, Anders Vistisen

1	0
NI	Judita Laššáková

Teckenförklaring:
+ : Ja-röster
- : Nej-röster
0 : Nedlagda röster